

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 122615 24 Kž
Brčko, 20.02.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Srđana Nedića kao predsjednika vijeća, Amele Mustafić i Roberta Jovića kao članova vijeća, uz učestvovanje Radmile Tomić kao zapisničara, u krivičnom postupku protiv optuženog D.K. iz T., zbog produženog krivičnog djela – Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije – iz člana 208. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20 - prečišćeni tekst), odlučujući o žalbi njegovog branioca Ohre Musića, advokata iz Brčkog, podnesenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 122615 19 K od 28.10.2022. godine, nakon javne sjednice krivičnog vijeća održane dana 20.02.2024. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Dejana Jovanović, branioca Ohre Musić, a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog, donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba branioca optuženog D.K. i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 122615 19 K od 28.10.2022. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 122615 19 K od 28.10.2022. godine, optuženi D.K. oglašen je krivim da je radnjama u izreci te presude počinio produženo krivično djelo – Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije – iz člana 208. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa mu je sud primjenom tog zakonskog propisa i primjenom članova 60., 61. i 62. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izrekao uslovnu osudu kojom se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) mjeseci koja se neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 3 (tri) godine ne učini novo krivično djelo.

Istom presudom na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), sud je oštećene Mldb.8, Mldb.7, Mldb.3,

Mldb.4, Mldb.6 i Mldb.9 sa imovinskopравnim zahtjevima u cijelosti uputio na parnicu.

Na osnovu člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prvostepeni sud je optuženog oslobodio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Takođe, prvostepeni sud je na osnovu člana 208. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučio da predmeti koji su nastali počinjenjem krivičnog djela se oduzmu i unište.

Protiv navedene presude žalbu je podnio branilac optuženog Ohro Musić (u daljem tekstu: branilac) zbog:

- bitnih povreda odredaba krivičnog postupka,
- povrede zakona i
- pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Branilac je predložio da drugostepeni sud žalbu uvaži, ukine prvostepenu presudu, te shodno članu 283. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donese presudu kojom se optužba odbija zbog nenadležnosti Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dalo je odgovor na žalbu (u daljem tekstu: tužilac), s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu branioca odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 20.02.2024. godine branilac je u cjelosti ostao kod žalbe i navoda u istoj, te ukratko iznio sadržaj žalbe, dok je tužilac iznijela sadržaj odgovora na žalbu i u cjelosti takođe ostala kod odgovora na žalbu i prijedloga u istom.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa odredbom člana 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbom, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove odluke iz slijedećih razloga:

Žalba branioca je neosnovana.

Razmatrajući žalbu branioca i navode u istoj, ovaj sud je zaključio da je ista neosnovana, jer u pogledu žalbenih osnova izostala je valjana argumentacija da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude počinio propuste i povrede Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Isti stav ovog suda je i u pogledu žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede Krivičnog zakona. Pobijana presuda i obrazloženje iste nisu ostavili prostora za osnovanost prigovora kojima se želi dovesti u pitanje zakonitost i pravilnost odluke kojom je optuženi oglašen krivim da je počinio krivično djelo za koje je optužen, a u vrijeme i na način opisan u izreci pobijane odluke. Neargumentovana je tvrdnja branioca da je prvostepeni sud počinio

povrede. Ovaj sud je zaključio da prvostepeni sud nije počinio navedenu povredu odnosno da izreka presude nije nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili da presuda ne sadrži razloge odnosno da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Izreka prvostepene presude je u potpunosti saglasna i u skladu sa obrazloženjem, odnosno razlozima presude i obrazloženje činjenično i pravno u potpunosti slijedi izreku, tako da je prvostepeni sud u obrazloženju presude naveo na osnovu kojih dokaza su utvrđene pravnorelevantne činjenice na kojima je zasnovao svoje uvjerenje da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti.

Nadalje, prvostepeni sud je dao objektivnu i logičnu i prihvatljivu analizu i ocjenu svih izvedenih dokaza, a sve razloge prvostepenog suda o tome koje dokaze prihvata i iz kojih razloga su dokazi prihvaćeni, prvostepeni sud je naveo u obrazloženju svoje odluke, kako je to i propisano članom 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, cijeneći svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima. Prvostepeni sud je na osnovu takve ocjene dokaza izveo zaključak da li je neka odlučna činjenica dokazana ili ne. Tako je prvostepeni sud na stranama deset, jedanaest i dvanaest obrazloženja presude pravilno utvrdio da su sve pregledane fotografije pornografskog sadržaja na kojima se vide intimni dijelovi tijela oštećenih, da je optuženi fotografije maloljetnih lica (Mldb.8, Mldb.7, Mldb.6, Mldb.9, Mldb.4, Mldb.5 i Mldb.3), posjedovao – pohranio ih u memoriju svog „Facebook“ profila, te da je u svom mobilnom telefonu marke „Nokia“ posjedovao te fotografije i rasturao takav materijal koristeći društvenu mrežu „Facebook“ u komunikaciji sa svog profila oznake „d.10“ na „Facebook“ profil S.K. identifikacionih oznaka „s.k.1“ prosljeđivši ukupno sedamnaest fotografija maloljetnih ženskih osoba na koji način je u potpunosti ostvario obilježja navedenog krivičnog djela. Ovaj sud podsjeća da su bitna obilježja bića krivičnog djela -Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije – iz člana 208. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine slijedeća: „Ko dijete ili maloljetnika snimi radi izrade fotografija, audio-vizuelnog materijala ili drugih predmeta pornografskog sadržaja, ili posjeduje ili uvozi ili prodaje ili rastura ili prikazuje takav materijal, ili ta lica navede na sudjelovanje u pornografskoj predstavi, kazniće se kaznom zatvora od jedne do pet godina.“ Kad se to ima u vidu onda sasvim jasno i nedvosmisleno proizilazi da su se u radnjama optuženog ostvarila bitna obilježja bića krivičnog djela za koje se i tereti, jer je optuženi u svom mobilnom telefonu posjedovao fotografije maloljetnih lica pornografskog sadržaja i iste dalje rasturao – prosljeđivao na „Facebook“ profil lica S.K.

Pored toga, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da pregledane fotografije na glavnom pretresu za koje se optuženi tereti predstavljaju fotografije pornografskog sadržaja čime su neosnovani navodi branioca da su navedene fotografije erotskog sadržaja, kao što je to već i naprijed navedeno. Prvostepeni sud je u obrazloženju presude pozivao se na Konvenciju o kibernetičkom kriminalu MU-NN9/2002, 4/2004, 4/2008, 7/2008, kao i na Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji MU-NN-5/2002, u kojima je navedeno da pod pojmom pornografski podrazumijeva se onaj materijal koji vizuelno prikazuje: a) maloljetnika koji sudjeluje u seksualno eksplicitnom ponašanju, b) osobu koja

izgleda kao maloljetnik koji sudjeluje u seksualno eksplicitnom ponašanju, c) stvarne slike koje predstavljaju maloljetnika kako sudjeluje u seksualno eksplicitnom ponašanju. Iz svega navedenog, kako je to zaključio i prvostepeni sud, nije neophodno opisivati ponašanje i izgled djeteta ili maloljetnika sa fotografije, ako se to može sasvim eksplicitno okarakterisati kao pornografsko.

Naime, žalbom branioca se isključivo potencira da je prvostepeni sud trebao prema optuženom primijeniti Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10), iz razloga što je optuženi rođen 10.09.1998. godine, da je radnja izvršenja 2015. i 2016. godina, da je optuženi u vrijeme izvršenja bio stariji maloljetnik, dok u vrijeme potvrđivanja optužnice nije imao navršenih dvadeset i jednu godinu, te da su na taj način povrijeđene odredbe člana 10. i člana 72. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Prvostepeni sud nije prihvatio ove prigovore branioca da se prema optuženom trebao provesti postupak prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz razloga što je optuženi u vrijeme suđenja navršio dvadeset i tri godine života, te da se u skladu sa odredbama gore navedenog zakona optuženom ne može izreći niti jedna sankcija predviđena odredbama tog zakona pa bi optuženi, koristeći se blagodetima tog zakona faktički bio aboliran za krivičnopravne radnje za koje se tereti. Ovakav stav prvostepenog suda u potpunosti prihvata i ovaj sud.

Prvostepeni sud, po ocjeni ovog suda, nije učinio bitnu povredu krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka g) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na koji se žalbom ukazuje. Naime, odredbom člana 70. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisana je primjena odredaba o maloljetnicima na mlađa punoljetna lica, odnosno da „u odnosu na mlađe punoljetne učinioce krivičnih djela važe odredbe Krivičnog zakona, a pod uslovima propisanim ovim zakonom, na njih se primjenjuju i odredbe za maloljetne učinioce“, a odredbom člana 72. istog zakona propisano je „da odredbe tog zakona primjenjuju se i u postupku prema licima koja su učinila krivično djelo kao maloljetnici, a u vrijeme pokretanja postupka odnosno suđenja nisu navršila dvadeset i tri godine života, kao i odredbe Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona“ (Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine). Kada se te odredbe dovedu u vezu sa članom 12. tačka c) Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojima se propisuje ko se smatra mlađom punoljetnom osobom u smislu tog zakona, onda slijedi zaključak o tome da li je primjenjiv Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada nije dovoljno samo utvrditi životnu dob počinitelja, (da je navršio osamnaest godina, a nije navršio dvadeset i jednu godinu života), nego je kao neophodan uslov propisano i to da razvoj osobe o kojoj je riječ, nije

na tom nivou da bi se mogao smatrati punoljetnom osobom. U konkretnom slučaju, branilac žalbom ne ukazuje da je prvostepenom sudu predočio bilo kakve argumente ili dokaze u pogledu nedovoljnog razvoja optuženog, na osnovu kojih bi se moglo prihvatiti da se radi o mlađoj punoljetnoj osobi u smislu odredbi člana 12. tačka c) Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a da je sud takve razloge neosnovano odbio, a niti takve argumente branilac iznosi u žalbi, pa slijedom toga nije mogla ni biti dovedena u pitanje nadležnost prvostepenog suda za postupanje u ovoj krivičnopravnoj stvari. Tim više što je prvostepeni sud na strani dvanaest obrazloženja svoje odluke naveo da je optuženi u vrijeme suđenja napunio dvadeset i tri godine života te da mu se u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne može izreći niti jedna sankcija – mjera predviđena tim zakonom. Takav stav prvostepenog suda u potpunosti podržava i ovaj sud.

Ovaj sud podsjeća da kod produženog krivičnog djela iz člana 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koje se tretira kao jedno djelo, kao što je to slučaj u ovoj krivičnopravnoj stvari, mjerodavno je vrijeme izvršenja posljednje krivičnopravne radnje koja ulazi u sastav produženog krivičnog djela. Ovaj sud napominje da se optuženom ne stavlja na teret kao vrijeme izvršenja krivičnopravnih radnji 2015. godina, kako to branilac navodi u žalbi, nego izvjestan vremenski period zaključno sa krajem 2016. godine. Kada se to ima u vidu, kao vrijeme izvršenja u konkretnom slučaju, navedena je cijela 2016. godina, tako da se zadnja radnja uzima kao radnja izvršenja krivičnog djela u zadnjem mjesecu te godine, iz čega proizilazi da je optuženi D.K. u vrijeme izvršenja imao osamnaest godina života, s obzirom da je 28.09.2016. godine napunio osamnaest godina, a da je zadnja radnja izvršenja iz činjeničnog opisa decembar mjesec 2016. godine. Imajući gore navedeno u vidu prvostepeni sud nije povrijedio odredbe zakona vodeći postupak prema odredbama Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prema optuženom kao punoljetnom učiniocu krivičnog djela, tako da su prigovori branioca u tom pogledu u potpunosti neosnovani.

Imajući u vidu žalbene osnove zbog kojih je branilac podnio žalbu, jer presudu pobija i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede Krivičnog zakona, a vodeći računa o proširenom dejstvu žalbe iz člana 308. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer takva žalba u sebi sadrži i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, ovaj sud je i to imao u vidu i preispitivao izrečenu krivičnu sankciju, pa je zaključio da se prvostepeni sud pravilno opredijelio za izrečenu vrstu krivičnopravne sankcije koju je izrekao optuženom. Pravilno se prvostepeni sud opredijelio da optuženom, izrekne uslovnu osudu kojom mu se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) mjeseci koja se neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 3 (tri) godine ne učini novo krivično djelo, s obzirom da je ista u skladu sa utvrđenim okolnostima iz člana 49. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno okolnostima koje je prvostepeni sud utvrdio na strani optuženog kao olakšavajuće okolnosti i kojima je dao adekvatan značaj. I ovaj sud je uvjerenja kao i prvostepeni sud da će se izrečenom krivičnopravnom sankcijom postići svrha kažnjavanja propisana članom 42. Krivičnog zakona

Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sa aspekta specijalne i generalne prevencije, te da će se izrečenom krivičnopravnom sankcijom postići i svrha krivičnopravnih sankcija propisana članom 7. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sprečavanjem izvršioca da vrši krivična djela, kao i podsticanje njegovog prevaspitanja.

Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio povrede odredaba krivičnog postupka, kao ni povrede Krivičnog zakona, a ni druge propuste kojima se žalbom ukazuje, kao ni povrede Krivičnog zakona na štetu optuženog, a o čemu ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, ovaj sud je odbio žalbu branioca kao neosnovanu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude, a na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić